

Lola RUSTAMOVA,
ISFT instituti o'qituvchisi
E-mail: Rustamovalola588@gmail.com
Tel: 99 904-95-97

Psixologiya fanlari doktori, professor v.b X.Abdusamatov taqrizi ostida

SOCIAL PSYCHOLOGICAL DETERMINANT OF THE FORMATION OF MOTIVATION FOR CREATIVE ACTIVITY IN STUDENTS

Annotation

This article describes to what extent activity is necessary for students in the acquisition of knowledge, skills, qualifications, the interaction and functioning of teachers and students in the pedagogical process, as well as mutual analysis. In addition, in the process of mastering educational activities, the ratio of the results of activity required from students is considered.

Key words: Creativity, activity, process, imagination, knowledge, factor, teacher, society, activity, spirituality, maturation, experience, development, upbringing, education.

СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ДЕТЕРМИНАНТА ФОРМИРОВАНИЯ У УЧАЩИХСЯ МОТИВАЦИИ К ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Аннотация

В данной статье описывается, насколько необходима активность учащихся в приобретении знаний, умений, навыков, взаимоотношений и деятельности учителя и учащихся друг с другом в педагогическом процессе, взаимный анализ. Кроме того, рассматривается соотношение результатов деятельности, требуемых от учащихся в процессе освоения учебной деятельности.

Ключевые слова: Творчество, активность, процесс, воображение, знания, фактор, учитель, общество, активность, духовность, зрелость, опыт, развитие, воспитание, образование.

TALABALARDA IJODIY FAOLLIK MOTIVATSIYASINI SHAKLLANTIRISHNI IJTIMOY PSIXOLOGIK DETERMINANTI

Annotatsiya

Ushbu maqolada talabalar uchun bilim, ko'nikma, malakalar egallashda faollik qay darajada zarur ekanligi, pedagogik jarayonda o'qituvchi va talabalarning biriga o'zaro munosabati va faoliyat ko'rsatishi, o'zaro tahlil qilish kabilar bayon etilgan. Bundan tashqari o'quv faoliyatini o'zlashtirish jarayonida talabalardan talab etiladigan faollik natijalarining nisbati ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Ijodiylik, faollik, jarayon, tasavvur, bilim, omil, o'qituvchi, jamiyat, faollik, ma'naviyat, kamolot, tajriba, rivojlanish, tarbiya, ta'lim.

Kirish. Hozirgi vaqtda talabalarning ijodiy faolligini rivojlantirish ta'lim tizimining dolzarb vazifasidir. Ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda ijtimoiy-psixologik determinantlar muhim o'rin tutadi. Bu determinantlarning boshqa nomi sotsial motivatsiya deyiladi. Ijtimoiy psixologik motivatsiya, insonlarni ijodiy faolliklarga tortish, yangi maqsadlarni qo'yish va o'zlarini rivojlantirishga yo'naltirishda namoyon bo'ladi. O'quv faoliyatini o'zlashtirish jarayonida inson nafaqat bilim va ko'nikmalarni, balki faollik qobiliyatini ham o'zlashtiradi.

Kreativlik (ijodiylik)-qandaydir yangi, betakror narsa yaratish layoqati, badiiy shakl yaratish, fikrlash, g'oya va yechimga olib keluvchi aqliy jarayon. Quyidagi muhim faktorlar ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda ishtirok etadi. Keyingi ko'rsatkich talabaning ilmiy bilim mantig'ini o'zlashtirish mezonini hisoblanadi. Ushbu mezon doirasida talabalarning fan bo'yicha bilim sifati hisobga olinadi. Shunday qilib, bizning fikrimizcha, "ta'lim sifati"ga quyidagi ta'rifni berish mumkin. Ta'lim sifati - o'zlashtirish jarayonida o'qituvchi va talabaning o'zaro ta'siri natijasini tavsiflovchi o'quv ko'rsatkichlarining yaxlit to'plami bilan tavsiflangan diagnostik maqsadlarga erishish o'lchovi sifatida maqsadlar va ta'lim natijalarining nisbati o'rganiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Talabalarning ijodiy faoliyatini faollashtirish jarayonini o'rganishda G.S. Altshuller, X. Aristova, D.B. Bogoyavlenskaya, L.S. Vygotskiy, G.M. Komskiy, E.V. Krilova, V.A. Molyako, miloddan avvalgi Muxina, A.N. Luk, R.A. Nizomova, V.V. Belich, G.I. Schukina, L.I. Bojovich, A.V. Zaporjets va boshqalarning tadqiqot ishlari muhim ahamiyatga ega. A.M. Korshunov ijodiy faoliyat - bu darsning o'ziga xosligi va yangiligi bilan ajralib turadigan inson faoliyatining alohida shakli deb hisoblaydi. Inson faoliyatining ta'lim jarayonida faolligi hayoti davomida shakllanadi, ammo axloqiy va qadriyat yo'nalishlarini rivojlantirish uchun eng muhimi yoshlik davri bo'lib, bu davrda atrofda dunyoni va o'zini bilishning intellektual mexanizmlari shakllanadi. Zamonaviy psixologlarning tadqiqotlarida ijodiy faoliyat muammosi, B.F. Lomov, K.K. Platonov, D.B. Bogoyavlenskaya va boshqalar turli jihatlarida ochib berilgan, shaxsning intellektual, ijodiy faoliyatining universal va yosh darajasidagi rivojlanish strukturasi, dinamikasi batafsil o'rganilgan. [2]

Tadqiqotlarning maqsadi ta'lim muassasalarida ta'lim tizimida qo'llanilishi mumkin bo'lgan eng muhim usullarni ko'rsatadi. Ta'limni ijtimoiy tizimda aniq turdagi shaxsni shakllantirish jarayoni, shuningdek, bir intizomli kasbiy tayyorgarlik deb hisoblash unchalik to'g'ri emas. Tadqiqotda XX asrda ta'limda rivojlangan inqirozli vaziyatni bartaraf etish yo'llari ko'rsatilgan. Biz stajyorning shaxsiy xususiyatlariga, uning ijodiga va shaxsiy qo'llanmalariga e'tibor qaratamiz. Ilmiy izlanishlar usuli, sinektika usuli va ixtirochilik muammolarini hal qilish nazariyasi (maslahatlar) kabi ijodiy usullarning o'ziga xos xususiyatlari hamda ularni o'quv jarayonida qo'llash imkoniyatlarini tahlil qilingan. Ta'riflangan usullarni qo'llash natijasida yangi bilimlarni yangilik sifatida ko'rsatish mumkin. O'qishning, bilim olishning yuksak ma'naviy qiymati talabalarni o'z bilimlarini oshirishga keltiradi. O'qishning kengayishi va insoniy qadriyatni o'rgangan holda ishlash, talabalarning motivatsiyasini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Talabalarni o'qishda muvaffaqiyatli bo'lishiga yo'l qo'ymoq uchun, ularni o'qish vaqti, darslar, amaliy mashg'ulotlar va boshqa o'qish jarayonlarida yaxshi o'zlashtirish va yordam bermoq muhimdir. Talabalarga o'qish bilan hayot o'rtasida mustaqil, samarali taalluqli munosabat o'rnatilishi motivatsiyani oshirishda katta ahamiyatga ega. O'qish motivatsiyasini oshirish uchun bu faktorlarni diqqat bilan o'rganish va talabalar bilan faol bir munosabatda ishlash, ularni qo'llab-quvvatlash muhimdir [3].

Zamonaviy ta'lim amaliyotida keng qo'llaniladigan an'anaviy ta'lim shakllari nostandart, yangi turdagi darslar qo'llaniladi. Bularga Dars-tahlil, sharh darsi, panorama darsi, viktorina darsi, ekspress so'rov va boshqalar kiradi. Bu turdagi o'quv shakllari insonlarning aqliy faoliyatini faollashtiradi, mas'uliyat hissini rivojlantiradi, ijodkorlikni oshiradi, qo'shimcha materialni o'rganishga undaydi, fanlararo aloqalarni rivojlantiradi. Nostandart turdagi darslar bolalarni faol idrok etishga moslashtiradi.

Jamiyatning qo'llab-quvvatlashi: Insonlar o'zlarini jamiyatning bir qismi sifatida ko'ra olishlari va qo'llab-quvvatlashda faol qatnashishlari zarur. Jamiyatning qadriyatlariga, qo'llab-quvvatlovchi faoliyatlariga ishtirok etish insonlar uchun maqsadlarni belgilash va ularni amalga oshirishda muhim motivatsiyalarni yaratadi. O'zingizni jamiyat tomonidan qabul qilish, muvofiqlash, taklif etilgan yondashuvlarni qabul qilish, vaqtingizni jamiyatning qadriini ko'rsatish, insonlarda ijodiy faollikni o'stirish uchun muhimdir.

Sotsial hamkorlik va ko'maklashish: Ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda boshqa insonlar bilan hamkorlik va ko'maklashish muhimdir. Boshqa insonlarni o'ylash, ular bilan fikrlash, fikrlar almashish insonlarni o'zlarini rivojlantirishga rag'batlantiradi. Insonlarning jismoniy va psixologik holatlariga qarab, ularning o'zlarini qanday his qilishlari, xohishlari va talablari aniqlanadi. Bu xususiyatlar ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda shaxsiy maqsadlarni tuzishda o'z o'rniga ega bo'ladi [3].

Mustaqil fikrlash va intellektual rivojlanish: Fikr va intellektual rivojlanish insonlarni ijodiy faollikka yo'l qo'ymoqda muhim rol o'ynaydi. Fikr va ma'naviyat rivojlanishi insonni yangi ideyalar va yondashuvlar izlashga, yangi mahoratlar o'rgatishga keltiradi. Insonning shaxsiy xobbilari va qiziqishi, o'zining faoliyatlariga qiziqishi ijodiy faollik motivatsiyasini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega. Insonlar o'zlari qiziqishlariga asoslangan faoliyatlar bilan shug'ullanadilar.

Badiiy rivojlanish: San'at, adabiyot, musiqa va boshqa badiiy sohalarda faol bo'lish insonlarni ijodiy faollikka yo'l qo'ymoqda muhim ahamiyatga ega. Badiiy rivojlanish insonni o'zini ifodalash, o'z sohasida rivojlantirish va boshqalar bilan o'z fikrlarini ulashish imkoniyatlarini yaratadi. Jamiyat va insonlar o'rtasidagi munosabatlar, aloqalar va imkoniyatlar motivatsiyani shakllantirishda katta ahamiyatga ega bo'ladi. Ijtimoiy-psixologik determinanlar insonlarni ijodiy faolliklarga ko'rish, maqsadlarni belgilash, o'zlarini rivojlantirish yo'lida boshqarish va yaratishda kuchli motivatorlar bo'ladi.

Talabalarda ijodiy faollik motivini shakllantirishda bir nechta ijtimoiy-psixologik determinanlar mavjud. Bu determinanlar insonning ijodiy faolliklarga yo'naltirilishini, maqsadlarni belgilashini va o'zini rivojlantirishni o'z ichiga oladi.

Quyidagi bir nechta ijtimoiy-psixologik determinanlar talabalarda ijodiy faollik motivini shakllantirishda o'z vazifasini bajaradi:

Maqsad va o'yinlar: Insonlar o'z oldiga qo'ygan maqsadlari bo'yicha ishlashadi. Talabalar uchun, o'qish va o'rganish haqida maqsadlar qo'yish, o'yinlar ijodiy faollik motivatsiyasini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'qish va o'rganishni maqsadga muvofiq o'rganish talabalarda ijodiy faollikni kuchaytiradi.

Qo'llab-quvvatlash va hamkorlik: Talabalar uchun do'stlar, o'qituvchilar va oilalar qo'llab-quvvatlash, hamkorlik va yoshlararo aloqa talabalarni ijodiy faollikka rag'batlantiradi. Bir-birlariga qo'llab-quvvat berish va hamkorlikda ishtirok etish talabalarda maqsadlarga yetishishga olib keladi.

Muvofiqlash va qabul qilish: Talabalarga o'zlarini muvofiqlash va qabul qilish hissiyatini rivojlantirish uchun o'qish, tajribaga ega bo'lish, yangi bilimlar o'rganish va o'z fikrlarini bayon qilish imkoniyatlarini berish kerak. O'z fikrini ifodalash, o'zini tushunish va qabul qilish talabalarda ijodiy faollikni oshirishga yordam bera olishadi.

Mustaqil fikrlash: Talabalarga mustaqil fikrlash, o'zlarini boshqarish va mas'uliyatni o'zlarining qo'lida olish imkoniyatlarini berish motivatsiyani oshirishda muhimdir. Talaba rahbariyati va o'qituvchilar talabalarni o'zlarini rivojlantirishda yo'lga qo'yishda katta ahamiyatga ega bo'ladi.

Hamkorlik va jamoa bilan bog'lanish: Talabalar jamoa bilan bog'lanish, guruh ishlash va bir-birlari bilan ta'lim olishlari ijodiy faollikni kuchaytirishga yordam bera olishadi. Jamoa a'zolari orasidagi iliq munosabatlar talabalarda ijodiy faollik motivatsiyasini oshirishda katta rol o'ynaydi.

Shaxs o'zini boshqarishi: O'zini rivojlantirish, o'z maqsadlarini tuzish va o'zini boshqarish talabalarda ijodiy faollikni oshirishda muhimdir. Talaba o'zining shaxsiy rahbari bo'lish, o'z maqsadlarini belgilash va o'z hayotini boshqarish yoshlarni o'zlarini rivojlantirishga yo'naltiradi. Talabalarni ijodiy faollikka qiziqtirish uchun o'quv jarayonlarini qiziqarli va motivatsionli tashkil etish muhimdir. O'quv mashg'ulotlarini jismoniy faoliyatlar, interaktiv usullar va o'quvning rivojlanishi uchun ilg'or usullar orqali o'tkazish talabalarda ijodiy faollikni kuchaytirishga imkon yaratadi. Bu ijtimoiy-psixologik determinanlar talabalarda ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda o'zaro bog'liqdir va barchasi birgalikda insonni ijodiy faollikka rag'batlantirishda o'z vazifasini bajaradi.

Ijodiy faollik, insonning yangi va o'z garmayotgan narsalarni yaratish, o'z fikr va xayollarini ifodalash, san'at, ilm, kasb-hunar va boshqa sohalarda faol bo'lishi va rivojlanishi bilan bog'liqdir. Bu tushuncha ijodiy faollikni boshqa faoliyat turlaridan ajratadi, chunki uni boshqa insonlarga xos tarkibiy xususiyatlar, original fikrlar, novatorlik va ishtirok etishning katta roli o'ziga xosdir.

Ijodiy faollikning amaliy jihatidan namoyon bo'lishi uchun o'qituvchilar muhim o'rin tutadi. Ijodiy faollik, o'ziga xos fikrlar, yangiliklar yaratish orqali boshlanadi. Inson o'z fikrlarini qo'llab-quvvatlab, ulardan chetga chiqib boshqalar bilan baham ko'rish jamiyatda a'zolari uchun foydali bo'la oladi.

San'at va madaniyat sohasida faol bo'lish: San'at, adabiyot, musiqa, rassomlik, teatr va boshqa madaniyat sohalari insonlarga o'zlarini ifodalash va ijodiy faolliklarini namoyon qilish imkoniyatlarini beradi.

Yangi kasb-hunar o'rganish: Yangi sohalarda bilim olish va yangi kasb-hunarlar o'rganish, insonni rivojlantirish va ijodiy faollikni oshirish uchun muhimdir.

Yangi yondashuvlar topish, mahorat va innovatsiyalar o'rganish, o'zlarini boshqalardan farq qiluvchi yondashuvlar topish ijodiy faollikning bir qismidir.

O'z fikrlarini ifodalash: Ijodiy faollik o'z fikr va mulohazalarni qanday ifodalash bilan ham bog'liqdir. O'z fikrlarini qanday ifodalash va ularga qanday yo'l qo'ygani insonni ijodiy faol bo'lishida katta ahamiyatga ega. Ijodiy faol bo'lishning bir qismi hamkorlik va jamiyatda ishtirok etishni o'z ichiga oladi. Boshqa insonlar bilan fikrlashish, ular bilan birga ishlash insonni ijodiy faol bo'lishga kuch beradi.

Maktab va oliy ta'lim muassasalarida yangi bilimlar o'rganish: Oliy ta'lim muassasalari va maktablarda talaba, o'qituvchilar va ilmiy-xotinlar orasida yangi bilimlar o'rganish va ularga qiziqish tuzish insonni ijodiy faol bo'lishga intilishadi.

Ijodiy faollik odamni yangi yondashuvlar izlash, o'z xayollari va fikrlari asosida faol bo'lish, yaratuvchilik va novatorlik

qobiliyatlarini rivojlantirish orqali o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini o'z ichiga oladi. Ijodiy faollik insonlar uchun shaxsiy va jamiyatiy rivojlanishning muhim qismidir. Ijodiy faollik motivatsiyasi, insonlarni yangiliklar yaratishga, o'z fikr va xayollarini amalga oshirishga, yaratuvchilik bilan novatorlik bilan shug'ullanishga rag'batlantiradigan harakatlar va energiyani ifodalaydi. Bu motivatsiya shakllanishida bir nechta o'zgaruvchilar o'rin tutadi:

Ijodiy faollik motivatsiyasini oshirishda boshlang'ich nuqtalardan biri insonning o'z oldiga qo'ygan maqsadlaridir. Insonning kelajakdagi maqsadlarini tushunishi, ular uchun o'yinlar va hedeflar belgilashi, ijodiy faollikni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Shaxsiy ishtiyoq va qiziqishlar: Ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishda insonning shaxsiy ishtiyoqi va qiziqishlari katta ahamiyatga ega. O'z xobbilari, qiziqishi, qiziqishlari orqali inson o'zini rivojlantirishga yo'l qo'yadi va yangiliklar yaratish uchun ilhomlanadi. Insonlarning o'zlarini muvofiqlash, boshqalar bilan muloqot qilish, ularning fikrlarini eshitish va ular bilan birgalikda ishlashga yo'l qo'yish, ijodiy faollik motivatsiyasini oshirishda katta rolni o'ynaydi.

Badiiy rivojlanish: Badiiy sohalarda faol bo'lish, san'at, adabiyot, musiqa va boshqa sohalarda badiiy rivojlanish insonning ijodiy faollik motivatsiyasini kuchaytirishga yordam beradi. Jamiyatning qadriyatlariga, o'zaro hamkorlik va qo'llab-quvvatlashga qat'iy e'tibor berish, insonlarda ijodiy faollikni oshirishga yordam beradi.

Mustaqil fikrlash va intellektual rivojlanish: Fikr va intellektual rivojlanish, o'z fikrlarini ifodalash va yangi bilimlarni o'rganish insonlarda ijodiy faollikni oshirish uchun muhimdir. Shaxsiy rahbariyat, o'z hayotini o'zini boshqarish, mas'uliyatni o'z ichiga olish insonni yangi yondashuvlarga ko'ra boshqa tarzda ishlashga rag'batlantiradi. Ijodiy faollik motivatsiyasi shaxsiy rivojlanishni kuchaytiradi, yangi yondashuvlar izlash va o'z fikrlarini boshqalar bilan ulashishga yordam beradi. Bu motivatsiya shakllanishini o'zgartirish uchun inson o'zini o'zlashtirish va o'zini qanday rivojlantirishga yo'naltirish uchun qadriyatlar va maqsadlar belgilashi kerak.

Talabalarda ijodiy faollikni yaratish uchun bir qancha muhim prinsiplar mavjud. Bu prinsiplar o'quvchi va o'qituvchilarning o'zaro hamkorligi, talabalarining kreativligi va ijodiy faoliyatlarini rivojlantirishni talab qiladi. Quyidagi yo'llar orqali talabalarda ijodiy faollik yaratish mumkin:

G'oyalar va fikrlarni erkin qo'llash: Talabalarga taqiqlashsiz g'oyalarni qo'llash va boshqa qiziqishlar yaratishga rag'batlantirish. Bu, o'quvchilarning o'z fikrlarini ifodalash va ularni boshqa bilimlar va sohalarga bog'lab bormasligi uchun muhimdir.

Amaliy kasb-hunar o'rganish: Talabalar o'zlarini ijodiy faol bo'lish uchun yangi kasb-hunarlar o'rganish va bularni amaliy ravishda qo'llash imkoniyatlarini topish. Bu, o'quvchilarning o'zlarini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlashga imkon beradi.

Ijodiy sohalarda va darslar: O'qituvchilarning darslarida ijodiy usullarni qo'llash, talabalarga badiiy vositalar orqali ta'lim berish, o'quvchilarning o'zlarini ifodalashlariga imkoniyat yaratish talabalarda ijodiy faollikni oshirishda katta ro'lyoti.

Jamoa ichida ishlash: Talabalar o'zaro hamkorlikda ishlash orqali, guruh ishlash va bir-biriga qo'llab-quvvatlash orqali ijodiy faollik yaratishga o'z hissasiga ega bo'ladi. O'qituvchilar talabalarining fikrlarini qo'llab-quvvatlash, ularni muloqot qilish va fikrlarini izlashda o'z hissasiga ega bo'lishi kerak. Tashviqot va qutqarish orqali talabalar o'zlarini rivojlantirish, o'z fikrlarini amalga oshirish va yangiliklar yaratish uchun ilhomlanishadi.

Kreativlik va fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan mashg'ulotlar, o'yinlar va tajribalar orqali talabalar o'zlarini ijodiy faol bo'lishga rag'batlantirish. Ijodiy faollik talabalarining o'z fikrlarini ifodalash, yangi yondashuvlar qidirish, kreativlik va boshqa kundalik hayotdagi muammolarga hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi. Shu jumladan hozirgi bosqichda yuqori uslubiy fikrlash madaniyatini tarbiyalash va o'z-o'zini tarbiyalash, nafaqat axborot oqimlarini boshqarish qobiliyati, balki to'g'ri ijodiy ishlash, yangi bilimlarni mustaqil o'zlashtirish; ijodkorlikka tegishli qobiliyatlarini rivojlantirishni, shaxsiy xususiyatlarning keng to'plamini (intellektual, mafkuraviy, axloqiy, psixologik va boshqalar) rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Universitet ta'limi haqidagi zamonaviy g'oya talabalarining o'z ijodiy faoliyatini shakllantirish uchun mustaqilligi va javobgarligini o'z ichiga oladigan talabalarining ijodiy faoliyatini shakllantirish va rivojlantirish tegishli ko'nikmalarni talab etadi [4].

O'qituvchining vazifasi talabaning o'z ijodiy faoliyatini rivojlantirishdir. Bu haqiqiylik (samimiylik), fikrlarni so'zsiz qabul qilish va o'qituvchi tomonidan empatik tushunish (empatiya) qobiliyatini nazarda tutadigan o'zaro ta'sir sharoitida bo'lishi mumkin. Ushbu shartlarsiz bolaning ijodiy rivojlanishi haqida gapirish mumkin emas. O'qituvchining asosiy vazifasi – talabani qiziqitirish, ijodiy tafakkurni uyg'otish, unda ijodiy faollikni rivojlantirishdir. O'qituvchi bolada uning ijodiy qobiliyatiga, o'ziga xosligiga, yaxshilik va go'zallik qilish odamlarga quvonch keltirishiga ishonchni uyg'otishi kerak [4].

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, yaxlit pedagogik jarayonda ijodiy faoliyatni shakllantirish shaxsni har tomonlama rivojlantirishning zaruriy sharti bo'lib, u turli faoliyat turlarida amalga oshirilishi mumkin. Hozirgi kunda o'qitish jarayonida oliy ta'lim talabalarining ijodiy faoliyati muammolari amaliy xususiyatlarga ega bo'libgina qolmay, mavjud amaliyot va erishilgan pedagogik faoliyat darajasi bilan ham bog'liq bo'lmoqda. Muammoni hal qilish uchun yetarli darajada talabalarining ijodiy qobiliyatlari va ijodiy faoliyatini baholash mezonlari o'zgartirib borish lozim. Xulosa qilamizki, hozirgi ta'lim tizimidagi inqirozli vaziyatni bartaraf etishning yo'llaridan biri shunday ijodiy faollik motivatsiyasini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik determinantlari ko'p va turli o'xshashliklarga ega bo'lishini aniqlashdir. Talabalarining o'qishga bo'lgan qiziqishi ilmiy salohiyat darajasini oshirishi mumkin. Bunda o'qituvchilar albatta talabalarining xohish istagini ham inobatga olishlari maqsadga muvofiqdir. O'quv jarayoni orqali o'zini tanish, o'zini mustaqil o'rganishni istash va haqiqiy ijodkorlikni yaratish, talabaning motivatsiyasini oshirish uchun muhimdir. Jamoa ichida, klublarda yoki boshqa jamoaviy tashkilotlarda ishtirok etish talabalarga o'qishga bo'lgan qiziqishlarini oshirishga yordam beradi. O'quv jarayonida qo'shimcha imkoniyatlar, masalan, amaliyotlar, stajlar yoki ilmiy loyihalar, talabalarining o'qish jarayoniga ko'proq qiziqishi va faol bo'lishiga olib keladi.

ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev Sh.M. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak". O'zbekiston. Toshkent, 2017. 45-bet.
2. X. Ibragimov, SH. Abdullayeva. Pedagogika nazariyasi (darslik). T., «Fan va texnologiya», 2008. 8-bet.
3. Safaraliyevna, M. F. (2021, January). PEDAGOGICAL BASES OF INVOLVEMENT OF STUDENTS IN LABOR EDUCATION. In Euro-Asia Conferences (Vol. 1, No. 1, pp. 290-296).
4. Davurova, G. (2020). Pedagogika oliy o'quv yurti talabalarining ijodiy faoliyatini shakllantirishda psixologik xizmatni tashkil etish. Arxiv Nauchnyx Publikatsiy JSPI.

